

W październiku ubiegłego roku Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego zajmowała się projektem założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Projekt ten został ówczasnie zaopiniowany negatywnie i to z trojkiej przyczyny: formalnej (niezakończone uzgodnienia międzyresortowe), finansowej (brak analizy skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego), a wreszcie merytorycznej (w szczególności rażące błędy dotyczące ustroju samorządu). Nowa wersja projektu usuwa większość pierwotnie wskazanych wad, niestety nie wszystkie. Co więcej – zawiera nowe.

Przypominamy, że przedmiotowy projekt dotyczy wdrożenia systemowych rozwiązań umożliwiających zapewnienie ciągłości odpowiedzialności za ochronę ludności w każdej sytuacji, nie zaś dopiero i tylko w momencie wystąpienia realnego zagrożenia. Podstawowym dokumentem planistycznym w sferze ochrony ludności będzie wieloletni program ochrony ludności, który będzie tworzony na podstawie wytycznych i zaleceń wydawanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i wojewodów. Projektodawcy odstąpili od kuriozalnego pomysłu uchwalania planów przez właściwe rady, a później zatwierdzania tych uchwał przez organy wyższego szczebla – przyjmując (jak twierdzą) model identyczny jak w przypadku zatwierdzania planów zarządzania kryzysowego. Nie jest to do końca prawdą – gminne plany ochrony ludności mają być zatwierdzane przez wojewodę, a nie przez starostę (skądinąd nie wiadomo dlaczego).

Dyskusyjne są również niektóre szczegóły proponowanych rozwiązań.

Utrzymana została również propozycja usunięcia z ustawy o samorządzie powiatowym przepisu zakazującego realizacji przez powiat zadań będących zadaniami własnymi gminy w zakresie ochrony ludności. Jest to regulacja wymagająca szerszej dyskusji – tak ustrojowej, jak i praktycznej. Część zadań z zakresu ochrony ludności jest bowiem przewidziana jako mająca charakter zadań zleconych.

Na uwagę zasługuje znaczące rozbudowanie analizy skutków finansowych uchwalenia proponowanej ustawy. Niestety analiza skupia się na skutkach dla budżetu państwa. W odniesieniu do samorządu terytorialnego stwierdzone zostaje jedynie, że „uchwalenie ustawy spowoduje skutki finansowe. [...] W wielu przypadkach koszty te są już ponoszone bo dotyczą całej sfery bezpieczeństwa.” Nie przeszkadza to w stwierdzeniu kawałek dalej, iż „Ustawa nie zmusza samorządów do zwiększenia wydatków na cele i zadania określone w ustawie”, po to by wreszcie uznać, iż „wejście w życie ustawy może spowodować ewentualne dodatkowe wydatki dla jednostek samorządu terytorialnego”. Konieczne zatem będzie ponowne podniesienie aspektów finansowych proponowanej ustawy.

Należy zatem przewidywać, że dyskusja na posiedzeniu Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli będzie ożywiona.